

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 2017 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie umorzeń zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych

Na podstawie art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1779) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie umorzeń zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1011 oraz z 2017 r. poz. 339) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku wniosku o dokonanie umorzenia, o którym mowa w art. 10a ust. 1 ustawy, spółdzielnia mieszkaniowa jest obowiązana dołączyć do wniosku składanego w banku listę lokali, których dotyczy wnioszek.”,

b) w ust. 4:

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) art. 10 ust. 1 pkt 2-5 oraz art. 11 ust. 6 ustawy – w terminie, w którym nastąpiło zdarzenie uprawniające do umorzenia, z zastrzeżeniem ust. 5 i § 4;”,

- w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) art. 10a ust. 1 – po kwartale, na koniec którego upływa 20-letni okres systematycznej i terminowej spłaty kredytu.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Bank rozpatruje wnioski o dokonanie umorzenia na podstawie art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ust. 3 i 6 ustawy w terminie 14 dni od dnia jego złożenia. W razie

stwierdzenia nieprawidłowości we wniosku bank niezwłocznie zawiadamia o tym wnioskodawcę i wzywa do uzupełnienia wniosku.”,

d) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Bank rozpatruje wniosek o dokonanie umorzenia na podstawie art. 10a ust. 1 ustawy w terminie 30 dni roboczych od dnia jego złożenia; za dzień roboczy uznaje się dzień od poniedziałku do piątku, który jest dniem pracy w banku. W razie stwierdzenia nieprawidłowości we wniosku bank niezwłocznie zawiadamia o tym wnioskodawcę i wzywa do uzupełnienia wniosku.”;

2) w § 5 w ust.1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) o którym mowa w art. 10a ust. 1 ustawy – w wysokości stanu zadłużenia na ostatni dzień kwartału, w którym upływa 20-letni okres systematycznej i terminowej spłaty kredytu.”;

3) w § 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) umorzeniu w ciężar budżetu państwa zgodnie z art. 10a ust. 1 ustawy - w wysokości stanu zadłużenia na ostatni dzień kwartału, w którym upływa 20-letni okres systematycznej i terminowej spłaty kredytu;”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym

DYREKTOR
Departamentu Prawnego

Marcin Przychodźki

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zmieniające *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie umorzeń zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1011 oraz z 2017 r. poz. 339) ma na celu usprawnienie procedury rozpatrywania przez bank wniosków o umorzenie, o którym mowa w art. 10a ust. 1 *ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych* (Dz.U. z 2016 r. poz. 1779), zwanej dalej *ustawą o pomocy państwa*.

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie umorzeń zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych jest aktem wykonawczym do *ustawy o pomocy państwa*, reguluje zasady przyznawania bankom środków z budżetu państwa, określonych w ustawie budżetowej, które udzieliły spółdzielniom mieszkaniowym i osobom fizycznym kredytów na cele mieszkaniowe do dnia 31 maja 1992 r., wobec których od 1990 r. została zastosowana pomoc państwa, w celu umożliwienia kredytobiorcom ich spłaty.

Proponowane w rozporządzeniu zmiany mają kluczowe znaczenie w związku ze zbliżającym się terminem, kiedy rozpocznie funkcjonowanie art. 10a ust. 1 *ustawy o pomocy państwa*, zgodnie z którym kredytobiorcy, którzy od dnia 1 stycznia 1998 r. lub od każdego kwartału następującego po I kwartale 1998 r., lecz nie później niż od dnia 1 stycznia 2006 r., dokonywali przez 20 lat systematycznej i terminowej spłaty kredytu, w wysokości wynikającej z art. 7 i 8 *ustawy o pomocy państwa*, bank umorzy w ciężar budżetu państwa pozostałe zadłużenie z tytułu skapitalizowanych odsetek oraz z tytułu przejściowego wykupu odsetek od kredytu.

Doprecyzowanie przepisów wykonawczych i wydłużenie czasu niezbędnego do rozpatrzenia wniosków o umorzenie zadłużenia, o którym mowa w art. 10a ust. 1 *ustawy o pomocy państwa* jest niezbędne z uwagi na skalę przedsięwzięcia związanego z procesem systemowego oddłużenia kredytobiorców, który rozpocznie się z początkiem 2018 r. Według szacunków Banku PKO BP S.A. – Banku obsługującego największą liczbę kredytobiorców - przedmiotowym umorzeniem zostanie objętych blisko 800 spółdzielni mieszkaniowych, co stanowi ponad 40 tys. lokali mieszkalnych. Mając na uwadze prawdopodobieństwo skumulowania się w krótkim okresie czasu tak dużej liczby potencjalnych wnioskodawców, jak również pracochłonność działań niezbędnych, a wymaganych przy weryfikacji wniosków, w tym przede wszystkim konieczność przeprowadzenia dokładnej analizy rozliczeń za okres 20 lat i ich odniesienia do analitycznej ewidencji zadłużenia prowadzonej przez spółdzielnie mieszkaniowe, wywiązanie się przez Bank z obowiązującego obecnie 14-dniowego terminu na rozpatrzenie wniosku o umorzenie będzie praktycznie niemożliwe.

W związku z powyższym proponuje się wydłużenie do 30 dni roboczych (§ 3 ust. 7) terminu niezbędnego na rozpatrzenia wniosku o umorzenie oraz wprowadzenie w związku z tym definicji dnia roboczego. Wydłużony termin będzie dotyczył wyłącznie wniosków składanych na podstawie art. 10a ust.1 *ustawy o pomocy państwa*. Termin 14-dniowy zostanie zachowany do pozostałych wniosków umorzeniowych (§ 3 ust. 6).

Jednocześnie proponuje się, aby spółdzielnia mieszkaniowa składająca wniosek o umorzenie zadłużenia, o którym mowa w art. 10a ust.1 *ustawy o pomocy państwa*, załączała do niego listę lokali objętych wnioskiem (§ 3 ust. 2a). Taka zmiana pozytywnie wpłynie na przyspieszenie weryfikacji wniosków o umorzenie.

Ponadto niezbędne jest dokonanie zmiany określenia terminu złożenia wniosku o umorzenie na podstawie art. 10a ust. 1 *ustawy o pomocy państwa* poprzez wyłączenie ich z dotychczasowych uregulowań (§ 3 ust. 4 pkt 2) i potraktowanie indywidualnie (§ 3 ust. 4 pkt 4). W świetle obecnie obowiązujących przepisów dotrzymanie przez wnioskodawcę terminu złożenia wniosku o dokonanie umorzenia przyjmowanego jako zaistnienie zdarzenia uprawniającego do umorzenia, jest niemożliwe do wykonania. W tym przypadku jest to upływ 20-letniego okresu systematycznej i terminowej spłaty. Wniosek złożony w ostatnim dniu kwartału nie będzie spełniał warunku określonego w § 5 ust. 1 pkt 3 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie umorzeń (...)* tj. określenia wysokości stanu zadłużenia na ten dzień. Taki wniosek będzie zawierał jedynie szacunkową wartość zadłużenia, która nie będzie odzwierciedlała wszystkich operacji księgowania np. dotyczących anulowania waloryzacji, ewentualnych spłat dokonanych również w tym dniu, a które w systemie księgowym ujawniane są w dniu następnym po zakończeniu kwartału.

Mając na uwadze specyfikę systemu operacyjnego rozliczającego umorzenia w dniu, w którym stany zadłużenia na ostatni dzień kwartału ustalane są po zakończeniu dnia operacyjnego, a także okres rozpatrywania wniosków o umorzenie (obecnie 14 dni, a po ewentualnej zmianie 30 dni roboczych), niezbędne jest doprecyzowanie obowiązujących przepisów w tym zakresie (§ 5 ust. 1 pkt 3 oraz § 6 pkt 1 projektu).

Projekt przewiduje 14 dniowe *vacatio legis*.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów zmieniające rozporządzenie w sprawie umorzeń zadłużenia z tytułu przejściowego wykupienia odsetek od kredytów mieszkaniowych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Infrastruktury i Budownictwa</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Kazimierz Smoliński, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Monika Tarkowska-Martyniak – naczelnik Wydziału Finansowania Mieszkalnictwa w Departamencie Mieszkalnictwa tel. 22/522-53-26 e-mail: Monika.Tarkowska-Martyniak@mib.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 10 marca 2017 r.</p> <p>Źródło: inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac RD225</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proponowane zmiany mają kluczowe znaczenie w związku ze zbliżającym się terminem, kiedy rozpocznie funkcjonowanie art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1779), zgodnie z którym kredytobiorcy, którzy od dnia 1 stycznia 1998 r. lub od każdego kwartału następującego po I kwartale 1998 r., lecz nie później niż od dnia 1 stycznia 2006 r., dokonywali przez 20 lat systematycznej i terminowej spłaty kredytu, w wysokości wynikającej z art. 7 i 8 ustawy o pomocy państwa, bank umorzy w ciężar budżetu państwa pozostałe zadłużenie z tytułu skapitalizowanych odsetek oraz z tytułu przejściowego wykupu odsetek od kredytu.

Doprecyzowanie przepisów wykonawczych, polegające m.in. na wydłużeniu czasu niezbędnego do rozpatrzenia wniosków o umorzenie zadłużenia, o którym mowa w art. 10a ust. 1 ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych (...), a także dookreślenia terminu ich składania, jest niezbędne z uwagi na skalę przedsięwzięcia związanego z procesem systemowego oddłużenia kredytobiorców, który rozpocznie się z początkiem 2018 r. Według szacunków Banku PKO BP S.A. – Banku obsługującego największą liczbę kredytobiorców - przedmiotowym umorzeniem zostanie objętych blisko 800 spółdzielni mieszkaniowych, co stanowi ponad 40 tys. lokali mieszkalnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane rozwiązanie: zmiana dotychczasowego rozporządzenia dla zapewnienia sprawnej realizacji procesu umorzeń spłaty zadłużenia, funkcjonującego od 1998 r. programu pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych

Narzędzie interwencji: Zmiana przepisów rozporządzenia obejmująca:

1) Wydłużenie do 30 dni roboczych terminu niezbędnego na rozpatrzenia wniosku o umorzenie oraz wprowadzenie w związku z tym definicji dnia roboczego (§ 3 ust. 7) pozwoli bankom na terminowe (zgodnie z przepisami) rozpatrzenie wniosków. Wydłużony termin będzie dotyczył wyłącznie wniosków składanych na podstawie art. 10a ust.1 ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych (...). Termin 14-dniowy zostanie zachowany do pozostałych wniosków umorzeniowych (§ 3 ust. 6).

2) Zobowiązanie spółdzielni mieszkaniowych składających wniosek o umorzenie zadłużenia, o którym mowa w art. 10a ust.1 ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych (...), do załączania do niego listy lokali objętych wnioskiem (§ 3 ust. 2a) w celu przyspieszenia weryfikacji wniosków.

3) Zmianę określenia terminu złożenia wniosku o umorzenie na podstawie art. 10a ust. 1 ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych (...) poprzez wyłączenie ich z dotychczasowych uregulowań (§ 3 ust. 4 pkt 2) i potraktowanie indywidualnie (§ 3 ust. 4 pkt 4). W świetle obecnie obowiązujących przepisów dotrzymanie przez wnioskodawcę terminu złożenia wniosku o dokonanie umorzenia, przyjmowanego jako zaistnienie zdarzenia uprawniającego do umorzenia, jest niemożliwe do wykonania. W tym przypadku jest to upływ 20-letniego okresu systematycznej i terminowej spłaty. Wniosek złożony w ostatnim dniu kwartału nie będzie spełniał warunku określonego w § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie umorzeń (...) tj. określenia wysokości stanu zadłużenia na ten dzień. Taki wniosek będzie zawierał jedynie szacunkową wartość zadłużenia, która nie będzie odzwierciedlała wszystkich operacji księgowania np. dotyczących anulowania waloryzacji, ewentualnych spłat dokonanych również w tym dniu, a które w systemie księgowym ujawniane są w dniu następnym po zakończeniu kwartału.

4) Doprecyzowanie przepisów dotyczących terminu dokonania przez bank umorzenia oraz dokonania zmniejszenia stanu zadłużenia z tytułu skapitalizowanych odsetek (§ 5 ust. 1 pkt 3 oraz § 6 pkt 1) do specyfiki systemu operacyjnego rozliczającego umorzenia w dniu, w którym stany zadłużenia na ostatni dzień kwartału ustalane są po zakończeniu dnia operacyjnego.

Oczekiwany efekt: uszczegółowienie i dostosowanie (optymalizacja) przepisów wykonawczych do sprawnego przeprowadzenia procesu umorzenia zadłużenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozporządzenia stanowi wyjątkowe rozwiązanie przyjęte przez państwo w 1996 r. w *ustawie o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych (...)*.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Banki kredytujące spółdzielnie mieszkaniowe	6	Dane MliB	Prawnie ustalone, jasne, czytelne i wpisane w określony horyzont czasowy procedury postępowania w przedmiocie weryfikacji wniosków o umorzenie.
Spółdzielnie mieszkaniowe	Ok. 800	Dane banku PKO BP S.A.	Czytelny zestaw procedur i prawnie określone ramy czasowe składania wniosków o umorzenie.
Osoby fizyczne	Ok. 40.000	Dane banku PKO BP S.A.	Odciążenie budżetów domowych dokonujących spłaty spółdzielczych kredytów tzw. starego portfela.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skierowany do uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji społecznych z terminem zajęcia stanowiska w ciągu 14 dni od udostępnienia projektu.

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zostanie skierowany m.in. do 6 banków biorących udział w programie oraz związków zrzeszających spółdzielnie mieszkaniowe. Konsultacje zostaną podsumowane po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2016 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania Nie dotyczy.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Odciążenie budżetów domowych dokonujących spłaty spółdzielczych kredytów tzw. starego portfela.							
Niemierzalne	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

-

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Dodatkowe obciążenia mają na celu terminowe i rzetelne rozpatrzenie wniosków o umorzenie zadłużenia.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Nie dotyczy

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

W projekcie rozporządzenia określono, że zawarte w nim przepisy wejdą w życie po 14 dniach od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na fakt, że projekt rozporządzenia ma charakter techniczny, efekty nie będą poddane ewaluacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.